

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33677
Nom	Educació vocal
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	Facultat de Magisteri	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1305 - Grau Mestre/a Educació Primària	16 - Especialista en educació musical	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
ISUSI FAGOAGA, ROSA MARIA	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música

RESUM

L'assignatura Educació Vocal és una assignatura optativa pertanyent al quart curs de la Menció de Educació Musical del Grau de Mestre d'Educació Primària.

La seua càrrega lectiva és de 6 crèdits. Aquesta assignatura teòrico-pràctica vol que l'estudiantat experimente de manera vital i conscientment la música coral i pretén aprofundir en les capacitats musicals mitjançant el coneixement, la comprensió i el desenvolupament de la percepció auditiva, el funcionament del sistema vocal i la sensibilitat de l'estudiantat així com l'assoliment de la destresa en el sistema vocal i la seua impostació (individual i grupal). Potenciar també les capacitats creatives i interpretatives, fomentar el desenvolupament de l'espontaneïtat i naturalitat en la expressió i direcció musical de qualsevol tipus d'agrupació vocal, tot donant lloc a un currículum d'allò més complet a emprar metodologies actives per la didàctica de la música.

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

L'accés a l'itinerari d'Especialista en Educació Musical exigeix una prova de nivell de la qual estaran exempts els qui tinguen el grau mitjà dels ensenyaments de música o equivalent.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

1305 - Grau Mestre/a Educació Primària

- Expressar-se oralment i per escrit de forma correcta i adequada en les llengües oficials de la comunitat autònoma.
- Utilitzar amb solvència les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eines de treball habituals.
- Analitzar i incorporar de forma crítica les qüestions més rellevants de la societat actual que afecten l'educació familiar i escolar: impacte social i educatiu dels llenguatges audiovisuals i de les pantalles; canvis en les relacions de gènere i intergeneracionals, multiculturals i interculturals; discriminació i inclusió social i desenvolupament sostenible; i també promoure accions educatives orientades a la preparació d'una ciutadania activa i democràtica, compromesa amb la igualtat, especialment entre homes i dones.
- Promoure el treball cooperatiu i el treball i esforç individual.
- Assumir que l'exercici de la funció docent ha d'anar perfeccionant-se i adaptant-se als canvis científics, pedagògics i socials al llarg de la vida.
- Conèixer els processos d'interacció i comunicació a l'aula.
- Reconèixer la identitat de cada etapa i les seues característiques cognitives, psicomotores, comunicatives, socials i afectives.
- Dissenyar, planificar i avaluar l'activitat docent i l'aprenentatge a l'aula en contextos multiculturals i de coeducació.
- Saber treballar en equip amb altres professionals de dins i fora del centre en l'atenció a cada estudiant, així com en la planificació de les seqüències d'aprenentatge i en l'organització de les situacions de treball a l'aula i en l'espai de joc.
- Conèixer i aplicar metodologies i tècniques bàsiques d'investigació educativa i ser capaç de dissenyar projectes d'innovació identificant indicadors d'avaluació.

- Comprendre que l'observació sistemàtica és un instrument bàsic per a poder reflexionar sobre la pràctica i la realitat, així com contribuir a la innovació i a la millora en educació.
- Identificar i planificar la resolució de situacions educatives que afecten estudiants amb diferents capacitats i diferents ritmes d'aprenentatge, així com adquirir recursos per a afavorir la seua integració.
- Iniciar en el coneixement dels elements del llenguatge musical mitjançant la rítmica i el moviment.
- Desenvolupar la creativitat, la improvisació i el sentit estètic a partir de la rítmica i el moviment.
- Integrar les tecnologies de la informació i comunicació en les activitats d'ensenyament i aprenentatge guiat i autònom.
- Dissenyar i desenvolupar projectes educatius, unitats de programació, entorns, activitats i materials, incloent-hi els digitals, per garantir l'adaptació del currículum a la diversitat de l'alumnat i promoure la qualitat dels contextos en els quals es desenvolupa el procés educatiu.
- Dominar la tècnica vocal per a la interpretació de cançons i improvisació per a la creació musical.
- Conèixer i saber utilitzar la tècnica de la direcció coral per organitzar i dirigir agrupacions vocals.

RESULTATS D'APRENENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Per tal de superar aquesta assignatura, s'espera dels estudiants que puguin:

Reflexionar i analitzar els continguts escollits de les classes teòriques i relacionarles amb aquelles contemplades en les sessions pràctiques.

Tindre capacitat per defensar i exposar a l'aula els resultats de les activitats desenvolupades.

Demostrar habilitats auditives i vocals suficients per als cicles de Primària.

Tindre la capacitat de cantar i ensenyar a altres amb soltesa, afinació i sentit rítmic.

Abastar una autonomia en la lectura musical de melodies i cançons amb certa dificultat.

Saber transferir a la pràctica continguts bàsics de didàctica musical i d'educació vocal als nivells d'Educació Primària.

Assolir tècniques bàsiques de respiració, emissió, impostació i articulació de la veu així com de l'expressió i interpretació mitjançant cançons i obres corals i la seua aplicació als xiquets de primària.

Saber dirigir agrupacions musicals de nivell d'Educació Primària.

Saber seleccionar un repertori de cançons per als nivells de Primària.

Conèixer i posar en pràctica el procés d'ensenyament-aprenentatge de les cançons.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La veu: Coneixement teòric i pràctic de la tècnica vocal i la seua didàctica.

- Importància de l'educació vocal en la formació musical i docent.
- La cançó com a eix vertebrador de l'educació musical.
- La tècnica vocal i la seua didàctica.
- La postura corporal: el cos relaxat i la veu flexible.
- L'aparell respiratori i tipus de respiració.
- L'aparell fonador.
- L'aparell ressonador i la impostación de la veu.
- Importància de la higiene i la cura de la veu.

2. La educación de la voz: la formació vocal personalitzada.

- Condicions físiques individuals.
- La veu parlada i la veu cantada.
- La classificació de les veus.
- L'educació de la veu.
- Reconeixement auditiu.
- Activitats vocals i cançons.

3. Les cançons a l'escola. Repertori vocal.

- Tipus de cançons.
- Audició i anàlisi de cançons i obres corals.
- Criteris de selecció de cançons segons els nivells en Primària. Repertori.
- L'ensenyament-aprenentatge de les cançons a una dues i tres veus segons nivells de Primària.
- El currículum i el repertori
- Activitats i creació d'un repertori.

4. Creació i direcció d'agrupacions vocals escolars

- Formacions vocals i instrumentals.
- Creació d'un cor escolar.
- Assaig i interpretació de peces vocals.
- Tècniques bàsiques de direcció coral.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	4,00	0
Elaboració de treballs en grup	22,00	0
Elaboració de treballs individuals	14,00	0
Estudi i treball autònom	8,00	0
Lectures de material complementari	8,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	12,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	6,00	0
Resolució de casos pràctics	11,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

General:

Les metodologies a utilitzar seran fonamentalment actives i cooperatives. Per això hauran de combinar-se metodologies diferents en funció de les metes que volguérem abastar.

1. Lliçó magistral o classe d'exposició teòrica. És una metodologia necessària a l'inici per exposar i debatre coneixements teòrics, bé comuns o d'aquells pertanyents a àrees específiques.
2. Interrogació didàctica. Les activitats com a complement de la lliçó magistral per promoure l'aprenentatge constructivista. A més a més, els resultats poden ser emprats per promoure la reflexió del coneixement teòric o per avaluar allò après.
3. Tècniques de treball i d'avaluació cooperativa. L'utilitzarem per potenciar l'aprenentatge significatiu i autònom. Marcant les pautes necessàries, podrà resultar al professorat més adient que no l'autoaprenentatge o l'aprenentatge individual.

Particular:

La metodologia docent a utilitzar al llarg de les sessions es fonamenta en una combinació de mètodes actius. Els conceptes de cada bloc temàtic s'introdueixen mitjançant el docent tot i que de manera participativa, combinats amb l'exposició d'exemples i de casos pràctics que esdevinguen de relleu. La temporalització és bàsicament cronològica.

La participació de l'estudiantat les discussions que es generen a l'aula al voltant de la veu, la cançó i les agrupacions vocals escolars resultarà de allò més indispensable per a l'assoliment i aplicació dels conceptes amb l'ajut del docent, qui guiarà a l'estudiant al llarg del procés.

Les sessions d'enfocament pràctic es basen en la realització d'exercicis amb els elements mediadors, audició, interpretació vocal i/o instrumental, visionat d'audiovisuals, etc., sota la direcció del professor.

Les activitats de caràcter pràctic, es realitzaran un 50% de manera individual i d'altres el 50% de manera grupal i deamanaran per part de l'alumne el treball dintre i fora de l'aula. Per tractar-se d'una assignatura que treballa un gran nombre d'habilitats pràctiques es farà servir una metodologia activa i participativa en el desenvolupament de competències d'interpretació vocal i direcció coral principalment, així com de caràcter auditiu on la capacitat d'anàlisi queda més palesa. Atès al seu carè educatiu, es treballen també capacitats actitudinals tal com el respecte al moment interpretatiu o auditiu, treball cooperatiu, actituds i valors implícits en el desenvolupament d'exercicis pràctics. Algunes sessions teòrico-pràctiques podran desenvolupar-se per Mestres de Música en actiu i/o experts en direcció i formació d'agrupacions vocals.

AVALUACIÓ

L'avaluació serà continua i global. Tindrà caràcter orientador i formatiu i haurà d'analitzar els processos d'aprenentatge individual i col·lectiu.

Atès que es una assignatura de metodologia molt activa i pràctica, es imprescindible l'assistència, al menys el 70% a les sessions per tindre accés a l'avaluació contínua..

La qualificació entesa com l'expressió final del procés d'avaluació, ha de reflectir l'aprenentatge individual. Vol dir, l'assoliment de coneixement tal com el procés de canvis intel·lectuals i personals que l'alumne ha d'evidenciar.

Les evidències de l'aprenentatge es poden arregar de la següent manera:

- Seguiment periòdic del progrés dels estudiants mitjançant consultes dins de l'aula o en tutories fora del aula.
- Avaluació de treballs encomanats, també están incloses les proves cantades i escrites.
- Valoració de la participació individual i en grup a l'aula o fora d'ella.

La qualificació constaria de:

- PART PRÀCTICA: 50%.
- PART TEÒRICA: 25%
- TREBALLS : 25%

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Aróstegui, J. L. (Ed.), La Música en Educación Primaria. Manual de formación del profesorado. Ed. Dairea.
- Brunner, M.(2002). La formación de Coros Infantiles. Eufonía. Didáctica de la Música, 45, 10-18.
- Cremades Andreu, R. (coord.). (2017). Didáctica de la Educación Musical en Primaria. Paraninfo.
- Giráldez, A. (Coord.), Didáctica de la música en Primaria. Ed. Síntesis.
- Gustems, J. y Elgstrom, E. (2008). Guía práctica para la dirección de grupos corales. Graó.
- Prieto, R. (2001). Dirección de Agrupaciones Musicales Escolares para Maestros, Creatividad e

Improvisación. Club Universitaria.

Complementàries

- Mansion, M. (2003). El estudio del canto. Ricordi Americana. (1ª ed. 1947).
- Busch, B. R. (1995). El Director de Coro. Real Musical.
- Pascual, P. (2002). Didáctica de la Música. Prentice Hall.
- Stevens, D. (1999). Historia de la canción. Taurus Alfaguara S.A.
- Díaz, M. y Frega, A. L. (1998). La creatividad como transversalidad al proceso de Educación Musical. Amarú.
- Schafer, R. M. (1992). Hacia una educación sonora. Pedagogías musicales abiertas. Ricordi.
- Wilfart, S. (1999). Encuentra tu propia voz. La voz como instrumento para tu desarrollo personal. Urano.
- Wuytack, J. (1993). Cantando, bailando. Nau.